

ΕΝΕ κλπ

ΘΕΜΑ: Διαχείριση αποβλήτων Νοσοκομείων

ΠΡΟΣ:

Διοικητή Νοσοκομείου

Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας

Προϊσταμένους Νοσηλευτικών Τμημάτων

Αναφορικά με το φλέγον ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων των υγειονομικών μονάδων, στις οποίες κατά τη Νομοθεσία ανήκουν και τα Νοσοκομεία, η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, το επαγγελματικό επιμελητήριο των Νοσηλευτών της χώρας, πάντα στην πρώτη γραμμή για την προάσπιση των συμφερόντων των Νοσηλευτών και μετά από σχετική συνάντηση με τον κ. Υπουργό Υγείας και ενημερωτική συνάντηση με τις Διευθύντριες Νοσηλευτικής Υπηρεσίας όλων των Νοσοκομείων της Αττικής, σας επισημαίνει τα ακόλουθα:

Όπως ρητά διαβεβαίωσε το Προεδρείο της ΕΝΕ ο Υπουργός Υγείας, επίκειται άμεση τροποποίηση της υπ' αριθ. οικ. 146163/2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τίτλο «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων. (ΦΕΚ Β 1537 2012), ώστε να προσαρμοστεί το κανονιστικό της πλαίσιο στην ελληνική πραγματικότητα. Μέχρι την τροποποίηση αυτή, είναι επιβεβλημένη η αντιμετώπιση του όλου ζητήματος με επιείκεια και μετριοπάθεια. Ειδικότερα:

1. Σχετικά με τη συγκρότηση της Επιτροπής Διαχείρισης των Αποβλήτων κάθε Υγειονομικής Μονάδας- Νοσοκομείου που προβλέπεται στο κεφάλαιο 5 του Παραρτήματος ΙΙ της ίδιας ως άνω απόφασης, σε αυτή μέλη είναι: «.. μέλη του Διοικητικού Προσωπικού της ΥΜ και πιο συγκεκριμένα οι εξής: Διοικητής, Πρόεδρος Επιτροπής Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, Διευθυντές Κλινικών, Διευθυντής Ακτινολογικού, Μικροβιολογικού Τμήματος, Διευθυντής Νοσηλευτικού Προσωπικού, Διευθυντής Φαρμακείου, Προϊστάμενος γραφείου Γενικής Επιστάσεως.»

Η απαρίθμηση αυτή των μελών της Επιτροπής στην απόφαση είναι ενδεικτική. Κάθε υγειονομική μονάδα θα πρέπει να ορίσει τα μέλη της Επιτροπής ανάλογα με τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Αναφορικά με την Επιτροπή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, από την οποία κατά την ανωτέρω ΚΥΑ «συνήθως προέρχεται ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Αποβλήτων», δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι μέλη αυτής δεν είναι μόνο Νοσηλευτές αλλά αρκετοί υπάλληλοι κάθε Νοσοκομείου, όπως εκτενώς προβλέπεται στο άρθρο 1 της υπ' αριθ. Υ1/οικ. 4234 ΦΕΚ Β`733 13.6.2001 απόφασης του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας.

Εφόσον επομένως από την ίδια την απόφαση για τη διαχείριση των αποβλήτων, προβλέπεται ρητά δυνατότητα προσαρμογής της διάταξης περί της συγκρότησης της Επιτροπής στις ανάγκες κάθε Νοσοκομείου, σύμφωνα με τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας και την αρχή της χρηστής διοίκησης είναι επιβεβλημένο, αναφορικά με τον ορισμό Νοσηλευτών ως μελών της Επιτροπής ή ως Υπευθύνων Διαχείρισης Αποβλήτων, να εξαντληθούν όλα τα περιθώρια ορισμού μελών από όλες τις Υπηρεσίες του Νοσοκομείου, χωρίς εξαιρέσεις και διακρίσεις (πχ ανατιολόγητη και νομικά αβάσιμη εξαίρεση των ιατρών).

Ειδικά αναφορικά με το νοσηλευτικό προσωπικό, για την επιλογή του στην Επιτροπή Διαχείρισης Αποβλήτων, πρέπει οπωσδήποτε να ληφθεί υπόψιν αφενός ότι το έργο του κατά την κείμενη Νομοθεσία είναι αμιγώς νοσηλευτικό, τα ποιοτικά του, δε, χαρακτηριστικά προδιαγράφονται από τις διατάξεις του ΠΔ 351/1989 περί επαγγελματικών δικαιωμάτων των νοσηλευτών, από τις οποίες προκύπτει με σαφήνεια, ότι οι νοσηλευτές δεν μπορούν να επιφορτίζονται με αλλότρια υπηρεσιακά καθήκοντα, ξένα προς τη νοσηλευτική επιστήμη και αφετέρου **ότι οι τραγικές ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό δεν επιτρέπουν την ενασχόληση των Νοσηλευτών με τα ανωτέρω καθήκοντα τα σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων.** Όπως σας είναι γνωστό, ειδικά τις ημέρες γενικής εφημερίας, δεδομένης της τεράστιας έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού, οι Νοσηλευτές καλούνται να υπερβάλλουν εαυτόν, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες των Τμημάτων τους και είναι **αδύνατον**, πέραν της αποτελεσματικής αντιμετώπισης του δεδομένου όγκου περιστατικών, να είναι σε θέση να εποπτεύουν ανά πάσα στιγμή τί είδους απορρίμματα ρίπτονται εντός των ειδικών σάκων, προσδιορίζοντας την αστική ή μολυσματική φύση αυτών,

πολλώ δε μάλλον να συνοδεύουν τα απορριμματοφόρα στο ΧΥΤΑ, όπως θα αναφερθεί αμέσως κατωτέρω:

2. Αναφορικά με την επιβαλλόμενη από την υπ' αριθ. ΔΥΓ2/ΓΠ οικ 119061/23-12-2013 (με ΑΔΑ: ΒΛΓΦΘ-ΙΟΔ) εγκύκλιο, υποχρέωση συνοδείας των αποβλήτων στο ΧΥΤΑ Φυλής από δύο μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Αποβλήτων, αυτή υπαγορεύτηκε από την άμεση ανάγκη συμμόρφωσης με την κείμενη Νομοθεσία, μετά από κρούσματα παραβίασης αυτής, **αλλά δεν έχει έρεισμα στο Νόμο.** Συγκεκριμένα στην εγκύκλιο αναφέρεται: «Δύο υπαλλήλου της Επιτροπής Διαχείρισης Αποβλήτων από κάθε ΥΜ θα συνοδεύουν τα αστικά απόβλητα στο ΧΥΤΑ, όπου θα γίνεται διαλογή και τυχόν επικίνδυνα θα ζυγίζονται και θα οδηγούνται για αποτέφρωση».

Στο κείμενο της ανωτέρω ΚΥΑ δε γίνεται λόγος για μετάβαση του Υπευθύνου Διαχείρισης ή μελών της Επιτροπής στο χώρο Υγειονομικής Ταφής, Αποστείρωσης ή Αποτέφρωσης των απορριμμάτων. Από τη φράση: «Στον τομέα συλλογής και διάθεσης των αποβλήτων ο ΥΔΑΥΜ είναι υπεύθυνος για το γενικό έλεγχο της μεταφοράς των αποβλήτων εντός και εκτός της ΥΜ», **δε συνάγεται η υποχρεωτική φυσική του παρουσία σε κανέναν χώρο επεξεργασίας αποβλήτων. Από την ίδια την απόφαση, συνάγεται το αντίθετο συμπέρασμα, καθώς στις αρμοδιότητες του ανήκει : «ο γενικός έλεγχος της επεξεργασίας των αποβλήτων ΕΝΤΟΣ της Υγειονομικής Μονάδος, σύμφωνα με τις επιταγές της κείμενης Νομοθεσίας...»**

Ακόμα και αναφορικά με τη μεταφορά των επικίνδυνων αποβλήτων ΕΚΤΟΣ της Υγειονομικής Μονάδος, στο κεφάλαιο 1.2 της υπ' αριθ. 24944/1159/2006, ΦΕΚ 791Β Υπουργικής Απόφασης, στην οποία γίνεται παραπομπή, δεν γίνεται λόγος για συνοδεία των απορριμμάτων στο χώρο υγειονομικής ταφής ή άλλου είδους επεξεργασίας τους. Αναφέρεται μόνο ότι τα επικίνδυνα απόβλητα πρέπει να συνοδεύονται από ειδικό έντυπο αναγνώρισης.

Πέραν τούτου, είναι γεγονός ότι οι εγκύκλιοι έχουν κατά νόμον διευκρινιστικό και ερμηνευτικό και όχι κανονιστικό χαρακτήρα και δεν δημιουργούν υποχρέωση συμμόρφωσης.

Επιπροσθέτως, πρέπει να ληφθεί υπόψιν, ότι η μετάβαση στο ΧΥΤΑ των υπαλλήλων κάθε Νοσοκομείου έχει δυσμενείς συνέπειες στην εύρυθμη λειτουργία αυτού. Ειδικά στα νοσοκομεία που δεν διαθέτουν πρέσα, ώστε να συρρικνώνεται ο όγκος των σκουπιδιών, οι Νοσηλευτές Λοιμώξεων ή άλλοι υπάλληλοι, καθημερινά συνοδεύουν τα απορριμματοφόρα στο ΧΥΤΑ Φυλής, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να ασχολούνται με κανένα άλλο καθήκον.

Δεν πρέπει τέλος να παραγνωρίζεται ότι με τη μετάβαση αυτή των υπαλλήλων στο ΧΥΤΑ, χωρίς να προβλέπεται κάτι τέτοιο στην κείμενη Νομοθεσία, πέραν τούτου, **τίθεται σοβαρότατο ζήτημα υγιεινής και ασφάλειας του προσωπικού αυτού, σύμφωνα με το άρθρο 44 του ισχύοντος υπαλληλικού Κώδικα.**

Συνεπεία όλων των ανωτέρω, επομένως, είναι επιτακτική η ανάγκη άμεσων ενεργειών από όλες τις Διοικήσεις των Νοσοκομείων της Αττικής, για την **ανάκληση** της ανωτέρω διάταξης της εγκυκλίου, ώστε κανείς υπάλληλος να μη συνοδεύει το απορριμματοφόρο στο ΧΥΤΑ.

Σε κάθε περίπτωση, οι Διοικήσεις πρέπει να απόσχουν από κάθε είδους πειθαρχική δίωξη εναντίον των υπαλλήλων αυτών, καθώς, πέραν του αδίκου χαρακτήρα μιας τέτοιας δίωξης και του νομικά αβασίμου αυτής, αυτή δε θα αποτελέσει λύση σε κανένα από τα υφιστάμενα προβλήματα.

3. Επί του ίδιου ζητήματος, πρέπει να τονιστεί η ανάγκη άμεσης πραγματοποίησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που λεπτομερώς εκτίθενται στην ανωτέρω ΚΥΑ, καθώς η πλήρης κατάρτιση και ενημέρωση του προσωπικού των Νοσοκομείων είναι ουσιώδης, προκειμένου ΟΛΟΙ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ οι υπόχρεοι εκπαίδευσης (σύμφωνα με την απόφαση είναι απαραίτητη η εκπαίδευση της Διοίκησης, του επιστημονικού προσωπικού, του νοσηλευτικού προσωπικού, του προσωπικού καθαριότητας και του βοηθητικού προσωπικού) να είναι ενημερωμένοι ο καθένας για το ρόλο του στη διαχείριση των αποβλήτων και να μην επαναληφθούν τα φαινόμενα που οδήγησαν στην έκδοση της ανωτέρω εγκυκλίου και την ποινική δίωξη των υπαλλήλων, που εκτελώντας υπηρεσιακές διαταγές βρέθηκαν στο ΧΥΤΑ.

4. Κάθε Νοσοκομείο, ως Υγειονομική Μονάδα κατά τους ορισμούς του άρθρου 2 παρ. 5 της ίδια ως άνω απόφασης, έχει εκ του Νόμου την υποχρέωση να καταρτίσει τον συγκεκριμένο Κανονισμό, υποχρέωση που από όσο είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, δεν έχει εκπληρωθεί στα περισσότερα Νοσοκομεία. Δια της κατάρτισης του Κανονισμού αυτού, θα δοθούν οι γενικές κατευθυντήριες γραμμές προς το προσωπικό, θα αποσαφηνιστούν σημεία της ΚΥΑ που χρήζουν διευκρινίσεως και θα εναρμονισθεί το κανονιστικό πλαίσιο με την καθημερινή πρακτική. Και δια αυτού του τρόπου θα εξασφαλισθεί η ορθή εφαρμογή της Νομοθεσίας και θα μειωθούν τα περιστατικά διαπίστωσης παραβίασής της.

Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, δεδομένης της κρισιμότητας της κατάστασης, πέραν των ανωτέρω αναφερθέντων αναφορικά με τη μη υποχρεωτικότητα συνοδείας του απορριμματοφόρου και τις κατάφωρα άδικες και αδικαιολόγητες πειθαρχικές και ποινικές διώξεις, σας καλεί όπως προβείτε σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την ορθή εφαρμογή της κείμενης Νομοθεσίας, με ταυτόχρονη προάσπιση των δικαιωμάτων των Νοσηλευτών, ενός κλάδου ιδιαίτερος επιβαρυσμένου τα τελευταία έτη. Ταυτόχρονα, σας δηλώνουμε ότι είμαστε στη διάθεσή σας για τη συνεργασία ως προς την εκπόνηση των ανωτέρω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, αλλά και για κάθε ενέργεια που θα συμβάλει στην ομαλή επίλυση των προβλημάτων, με σύμπραξη όλων των αρμοδίων φορέων.